

BENCHMARK

Sluiting dreigt voor ruim 800 ouderenzorglocaties

De verpleeg- en verzorgingshuiscapaciteit zal de komende jaren met ongeveer 40 procent afnemen. Door de extramuralisering van zzp's 1 t/m 4 dreigt sluiting voor ruim 800 van de ongeveer 2000 ouderenzorglocaties.

Het aantal verpleeg- en verzorgingshuisplaatsen is in de periode 1980 tot 2010 gedaald van 196.000 naar 158.000 plaatsen. In dezelfde periode verdubbelde het aandeel 80-plussers. Was er in 1980 nog 1,6 80-plusser per verpleeg- en verzorgingshuisplaats, in 2010 waren er 4,2 80-plussers voor één plaats, blijkt uit cijfers van het ministerie van VWS.

Snelle capaciteitsafname

De extramuralisering van de zorgzwaartepakketten 1 t/m 4, die dit jaar is gestart, versnelt deze capaciteitsafname. In de afgelopen drie decennia daalde de ouderenzorgcapaciteit met 20 procent; de komende vijf jaar zal die bij ongewijzigd beleid met nog eens ruim 40 procent afnemen, blijkt uit onderzoek van *Berenschot*. Voor 800 van de bijna 2000 ver-

pleeg- en verzorgingshuislocaties dreigt sluiting, omdat het scheiden van wonen en zorg in deze locaties financieel niet rendabel is. Ten eerste zijn in veel gevallen de kosten per vierkante meter van de woonruimten van cliënten hoger dan de huur die per vierkante meter aan nieuwe bewoners kan worden gevraagd. Ten tweede is het ruimtegebruik in veel locaties inefficiënt vanwege de grote omvang van gemeenschappelijke ruimten. Verbouwing is meestal geen optie omdat dit leidt tot nog hogere kosten per vierkante meter. De meerkosten die ontstaan komen door het wegvallen van de verblijfscomponenten bij scheiden van wonen en zorg voor rekening van de zorgaanbieder. Ten slotte komen de kosten van leegstand vanaf 2018 geheel voor rekening van de zorgaanbieder door het volledig afbouwen van de nacalculatie (invoering normatieve huisvestingscomponent) in de komende vijf jaar.

Afschrijven op boekwaarde

Volgens Berenschot-onderzoeker Wine te Meerman kunnen veel verpleeg- en ver-

zorgingshuizen de scheiding van wonen en zorg alleen succesvol doorvoeren wanneer ze rigoureuus op de boekwaarde (impairment) van de locaties afschrijven. Het doel daarvan is een nieuw evenwicht te bereiken tussen kosten en (huur)opbrengsten. Wanneer locaties in eigendom zijn van de zorgaanbieder is het de vraag of het eigen vermogen van de zorgaanbieder dusdanige afschrijvingen toelaat zonder dat hij failliet gaat. Als de zorgaanbieder locaties huurt, is het de vraag of de verhuurders bereid zullen zijn tot

huurverlaging. Zeker wanneer zij recent hebben geïnvesteerd in deze locaties.

Nieuwbouw

Wine te Meerman verwacht vanwege de economische crisis weinig van nieuwbouw. Hij heeft uitgerekend dat er eind 2017 ongeveer 95.000 plaatsen over zullen zijn. Dat is één plek per 7,1 80-plussers. 'Op korte termijn leidt het beleid tot grote onrust in de ouderenzorg, op de lange termijn dreigt er een tekort aan verpleeghuisplaatsen.' (BK)

